

**Vänsterpartiet Lerums
kommunpolitiska
program 2027 - 2030**

Innehåll

	Sida
Inledning	2
Utbildning	3
Stöd och omsorg	5
Kultur och fritid	7
Bostad och stadsutveckling	9
Miljö och klimat	11
Personal	13
Inköp, upphandling, näringsliv, företagande och turism	15

Inledning

Vänsterpartiet är ett socialistiskt, feministiskt och antirasistiskt parti på ekologisk grund. Vi ser ett Sverige där klassklyftorna växer och där den ekonomiska ojämlikheten begränsar människors frihet, trygghet och möjligheter att forma sina liv. Det är en utveckling vi tänker bryta.

Vår politik handlar om att minska klyftorna, stärka demokratin och ta tillbaka kontrollen över välfärden. Alla människor, oavsett bakgrund, ska ha verkliga möjligheter att delta i samhället på lika villkor. Därför vill vi att välfärden ägs och drivs gemensamt – utan vinstintresse. Vi måste ta tillbaka kontrollen över välfärden. Lerums skattepengar ska gå till skola, vård och omsorg, inte till vinster. I Lerum har delar av vår gemensamma välfärd sålts ut, bland annat inom stöd och omsorg. Samtidigt pressas skolan hårt. Barn, elever och lärare får inte de förutsättningar de behöver. Stora barngrupper och klasser skapar otrygghet och försämrar kunskapsresultaten.

Välfärdsarbetarna betalar priset för den högerpolitik som genomsyrar kommunen. Lerum har bland de högsta nivåerna av långtidssjukskrivningar i hela Göteborgsregionen. Det är tydligt att arbetsvillkoren är ohållbara. Vi vägrar acceptera en politik där de som bär upp välfärden slits ut. Den viktigaste investeringen kommunen kan göra är i sin egen personal. Bättre arbetsmiljö, rimlig arbetsbelastning och trygga villkor minskar sjukskrivningarna och gör att fler vill stanna kvar. Det är så vi bygger en stark och hållbar välfärd.

Vänsterpartiet kommer alltid att försvara välfärden och säga nej till nedskärningar som drabbar barn, äldre och anställda. Men en stark välfärd kräver resurser. Vi vill ge mer pengar till skola, vård och omsorg. Skattesänkningarna i Lerum är ett tydligt exempel på felprioriteringar. Sedan år 2012 har skatten sänkts från 21,08 kr till 20,65 kr. För en vanlig familj handlar det om några tiotals kronor i månaden. Men välfärden har blivit av med mångmiljonbelopp. Varje krona till välfärden gör skillnad. Pengarna används till fler lärare i klassrummet, fler kollegor i äldreomsorgen och bättre stöd till barn som behöver det. Vänsterpartiet vill återställa skattesatsen till tidigare nivå.

Vi möter föräldrar som oroar sig för sina barns skola och anhöriga som inte litar på att omsorgen räcker till. Den oron är berättigad – och den kräver politiska svar. Problemen i Lerums kommun är politiskt skapade och kan lösas med en annan politik. Vänsterpartiet prioriterar alltid människor framför marknaden.

Utbildning

Svensk skola behöver förändras i grunden. Marknadsskolan, det fria skolvalet och betygssystemet har gjort att skolan inte lever upp till sitt uppdrag. Vänsterpartiet vill återupprätta den jämlika och sammanhållna skolan. Skolan ska lägga grunden för ett liv med möjligheter. Marknaden kommer aldrig säkerställa att skolorna blir jämlika, därför måste skolorna ägas och drivas offentligt.

Alla barn och ungdomar har rätt till en trygg skolgång med hög kvalitet i utbildningen och undervisningen. Skolan är en av de viktigaste hörnstenarna för att barn ska få en bra uppväxt. Att kunna fånga upp alla elever och ge dem en social gemenskap och bra utbildning är avgörande för att få en god start i livet. Därför måste vi kraftigt öka resurserna till förskolorna och skolorna i Lerums kommun.

Våra förskolor och skolor är pressade efter många års nedskärningar som lett till större barngrupper, mindre personaltäthet och begränsade stödinsatser. Vänsterpartiet vill vända utvecklingen. Vi vill skapa en välfinansierad skola med utbildade pedagoger och en arbetsmiljö där personalen trivs, utvecklas och vill stanna kvar. Det gör vi genom att minska storleken på barngrupperna och klasserna samt genom kraftfulla satsningar på elevhälsa och stödinsatser

Vänsterpartiet motsätter sig alla försök till etablering av marknadsskolor i kommunen. Kommunen har det övergripande ansvaret för skolplikt vilket innebär att kommunen alltid måste kunna ta emot elever om en friskola stänger. Det finns flera allvarliga fall från andra kommuner där marknadsskolor bommat igen mitt i terminen och kommunen stått inför att hitta lösningar för att ta hand om alla elever som blivit av med sin skola. Eftersom skolpengen är lika för kommunala skolor och marknadsskolor dräneras de kommunala skolorna på resurser. Pengar försvinner ut ur kommunen i form av vinster till aktieägarna istället för att återinvesteras i klassrummen.

När förskolan byggdes ut i Sverige var det av arbetsmarknadspolitiska skäl med tonvikt på omsorg. Sedan dess har förskolan utvecklats till en pedagogisk verksamhet och är idag en självklar del av utbildningsväsendet och har stor betydelse i barns lärande. Skolan är och har alltid varit avgiftsfri och Vänsterpartiet tycker att även förskolan ska vara avgiftsfri.

Vänsterpartiet Lerum arbetar för att:

- Öka resurserna till förskola, skola och fritidshem
- Göra förskola och fritidshem helt avgiftsfria
- Minska storleken på barngrupperna i förskolan
- Minska storleken på klasserna i skolan
- Minska storleken på barngrupperna inom fritidshem
- Ge alla barn i förskoleåldern rätt till minst 30 timmars barnomsorg i veckan, även om vårdnadshavaren är sjukskriven, arbetslös eller arbetar deltid
- Erbjud barnomsorg på kvällar, nätter och helger
- Förskolan och skolan ska stå för mellanmål och matsäck
- Ytterkläder ska finnas för barn att låna på förskolor där behovet finns
- Öka andelen utbildad personal i alla skolformer
- Öka antalet anställda inom elevhälsan samt studie- och yrkesvägledning

- Erbjud läxhjälp eller studiestöd till alla elever i grundskolan och på gymnasiet
- Erbjud lovskola där behov finns
- Inför kraftfulla insatser i tidiga åldrar för att förhindra psykisk ohälsa och motverka svårigheter i förskola och skola
- Motverka etablering av fler friskolor med vinstintresse i kommunen, så kallade marknadsskolan
- Alla skolor ska ha ett skolbibliotek med generösa öppettider som är bemannat med utbildad personal
- Avgiftsfri simskola ska arrangeras inom ramen för skoldagen eller fritids för alla elever i låg- och mellanstadiet
- Det ska finnas familjecentral med öppen förskola i varje kommundel
- Högstadi- och gymnasieskolor ska erbjuda fria mensskydd
- Skolmaten ska vara näringsrik och tillagas lokalt. Maten ska vara ekologisk i så hög utsträckning som möjligt och det ska erbjudas vegetariska och/eller veganska alternativ.
- Medarbetare inom skolköken ska få utbildning om ätstörningar, specialkost, vegetarisk och vegansk kost
- Förbättra, rusta upp och tillgänglighetsanpassa förskole- och skolgårdarna samt göra dessa tillgängliga för spontanidrott och föreningsliv efter skoltid
- Erbjud ungdomar könsseparata samtalsgrupper för att ge möjlighet att diskutera och motverka diskriminering och destruktiva genusroller
- Kommunen ska ge ytterligare resurser till stöd för nyanländas språkutveckling
- Erbjud gratis frukost i skolorna
- Stödet till barn och elever med normbrytande funktionalitet ska förbättras
- Förskolorna och skolorna ska vara utformade så att barn med neuropsykiatriska diagnoser har samma möjlighet att trivas och nå målen som barn utan diagnos
- Alla förskolor och skolor ska arbeta aktivt för jämställdhet, mot stereotypa könsroller och att motverka rasism
- Alla ungdomar under 18 år som sökt ett kommunalt sommarjobb ska erbjudas plats vid minst ett tillfälle under högstadiet eller gymnasiet
- Kommunen ska ge ytterligare resurser till stöd för nyanländas språkutveckling

Stöd och omsorg

Alla som bor i Lerum har rätt till trygghet, stöd och omsorg efter behov, genom hela livet. Det ska vara en självklarhet att kunna leva ett självständigt liv oavsett funktionsförmåga och att kunna åldras med värdighet i vår kommun.

När livet sviktar ska samhället finnas där, inte som en sista utväg utan som en självklar rättighet. Men så ser det inte ut idag. Många möter en pressad socialtjänst, en underbemannad äldreomsorg och stödinsatser som inte räcker till. Det drabbar de mest utsatta hårdast: äldre, personer med funktionsnedsättning, barn i otrygga miljöer, människor som lever med psykisk ohälsa och kvinnor som är fast i våldsamma relationer.

Vi lever längre, vilket ställer högre krav på äldreomsorgen. Äldreomsorgen idag har stora brister och det sker grova missförhållanden. Äldre som larmar utan att få hjälp, personer som dör på grund av brister i hemtjänsten. Som äldre eller anhörig måste man kunna lita på att äldreomsorgen fungerar och att man får den hjälp i vardagen man har rätt till.

Vänsterpartiet vill bryta utvecklingen. Vi vill bygga en stark, gemensamt finansierad välfärd där kvalitet, kontinuitet och människors behov står i centrum istället för besparingar eller privata vinstintressen. Därför ska stöd och omsorg drivas i kommunal regi, med full insyn och demokratisk kontroll. Skattepengar ska gå till verksamheten - inte till vinster.

Vi vet att god kvalitet kräver resurser, men också politiska prioriteringar. Det handlar om att anställa fler, skapa rimliga arbetsvillkor och ge personalen tid att göra sitt jobb. Det handlar om att arbeta förebyggande, nå människor i tid och bygga upp tillit.

Behoven ökar inom flera områden. Den psykiska ohälsan växer, inte minst bland unga och äldre.

Våld i nära relationer är ett allvarligt samhällsproblem som kräver kraftfulla insatser. Vi vill stärka det förebyggande arbetet, ge bättre stöd till våldsutsatta och arbeta mer aktivt med att stoppa våldet. Kvinnojourer och skyddade boenden ska ha långsiktiga och trygga förutsättningar.

Ett starkt samhälle bygger på att vi tar ansvar för varandra. Därför krävs en tydlig politisk kursändring från nedskärningar till investeringar i människor.

Vänsterpartiet i Lerum arbetar för att:

- Öka resurserna till äldreomsorgen
- Öka resurserna till socialt arbete
- Öka resurserna till funktionsstöd
- Höja grundbemanningen inom socialtjänsten
- Höja grundbemanningen inom äldreomsorgen och erbjuda tillsvidareanställning
- Regionen ska öppna en allmänpsykiatrisk öppenvårdsmottagningen i kommunen igen
- Erbjuder fler hälsofrämjande aktiviteter för äldre
- Äldreomsorg inklusive hemtjänst ska drivas i kommunal regi
- Sänka avgifterna inom äldreomsorgen
- Utveckla stöd till anhöriga med särskilt fokus på demens

- Utöka insatserna mot psykisk ohälsa med satsningar på uppsökande verksamhet och mot äldre
- Kommunen ska tillämpa LSS generöst
- Höja habiliteringsersättningen och att det inte ska göras avdrag vid sjukfrånvaro.
- Förbättra stödet till föräldrar som har barn med normbrytande funktionalitet och säkerställa utbildning av personal inom förskola och skola
- Öka de kommunala arbetsmarknadsinsatserna för personer med normbrytande funktionalitet
- Öka utbudet av fritidssysselsättningar för barn och vuxna med normbrytande funktionalitet
- Öka antalet fria resor med färdtjänst
- Öka stödet till kvinnojourer och skyddade boenden.
- Öka det våldsförebyggande arbetet i kommunen
- Öka det uppsökande sociala arbetet
- Öka stödet för att ansöka om ekonomiskt bistånd
- Alla med ekonomiskt bistånd ska få gratis kollektivtrafikkort
- Utöka socialtjänstens samverkan med skolan gällande barn och unga
- Öka vuxennärvaron på platser där många unga befinner sig
- Öka föräldrastödet för barn i riskzon för kriminalitet
- Ställa höga krav och hårda kontroller vid upphandlingar av familjehem och HVB för att säkerställa kvaliteten
- Alla platser där kommunen placerar individer, till exempel skyddade boenden och HVB, ska reserveras för offentliga aktörer och idéburna organisationer i så stor utsträckning som möjligt
- Öka förebyggande behandlande arbete för personer med missbruksproblematik
- Arbetsförmedlingen ska öppna ett kontor i kommunen igen

Kultur och fritid

När regeringen drar ner på stödet till kultur och civilsamhället måste kommunen kliva fram. Kultur och fritid är inte lyx, det är en grund för ett jämlikt, levande och tryggt samhälle. I Lerum ska alla, oavsett bakgrund eller ekonomi, ha tillgång till ett rikt kultur- och fritidsliv.

Idag ser vi hur avgifter, köer och brist på verksamhet stänger ute barn och unga. Det vill vi förändra. Kultur, idrott och föreningsliv ska vara öppet för alla, inte bara för dem som har råd eller rätt förutsättningar hemifrån.

Vänsterpartiet vill kraftigt stärka kommunens ansvar för kultur och fritid. Vi vill bygga ut verksamheter, öka stödet till föreningslivet och skapa fler mötesplatser i hela kommunen. Fritidsgårdar, fritidsklubbar och öppna verksamheter ska finnas där unga finns och fyllas med aktiviteter som ungdomar faktiskt vill ägna sig åt.

Bibliotek har en unik roll i dagens samhälle som icke-kommersiella mötesplatser öppna och tillgängliga för alla. Kommunens bibliotek ska värnas och utvecklas.

Kulturen har ett egenvärde i sig, men spelar också en avgörande roll för att skapa gemenskap, kreativitet och framtidstro. Därför vill vi korta köerna och göra kulturskolan avgiftsfri.

Idrott och föreningsliv bygger gemenskap, hälsa och delaktighet. Men det kräver investeringar. Vi vill säkerställa att det finns anläggningar, lokaler och resurser så att både organiserad idrott och spontan aktivitet kan växa i alla kommunal delar. Ingen ska behöva avstå från en fritidsaktivitet på grund av kostnader.

Vi vill också ta ett samlat grepp om kommunens idrottssatsningar genom att fortsätta utveckla Stenkullen till ett centrum för idrott och rörelse, med nya anläggningar som möter framtidens behov. Samtidigt ska befintliga verksamheter drivas i offentlig regi, med fokus på tillgänglighet och kvalitet – inte vinst.

Ett starkt kulturliv och ett levande föreningsliv bygger ett starkare samhälle. Därför vill vi investera i gemenskap, delaktighet och framtidstro i hela Lerum.

Vänsterpartiet Lerum arbetar för att:

- Öka föreningsbidragen
- Öka stödet till olika kultur- och teatergrupper
- Öka resurserna till biblioteken
- Stärka kommunens administrativa stöd till ideella föreningar
- Kommunen bistår föreningar att nå ut till alla barn och unga
- Kommunen ska erbjuda gratis simskola för både barn och vuxna
- Fortsätta arbetet med en ny ishall i Stenkullen
- Bygga en ny simhall i Stenkullen som ska drivas i kommunal regi
- Vattenpalatset ska drivas i kommunal regi
- Öka antalet fritidsklubbar och fritidsgårdar och andra mötesplatser för ungdomar i alla kommunal delar
- Det ska finnas goda möjligheter i alla delar av kommunen för olika typer av föreningsidrott och spontanidrott

- Säkerställa att alla barn och ungdomar har råd att delta i minst en återkommande kultur- eller fritidsaktivitet
- Alla barn ska erbjudas avgiftsfri plats i kulturskolan
- Göra kulturskolan avgiftsfri
- Korta köerna till kulturskolan
- Utöka bibliotekens bemannade öppettider
- Erbjud meröppet på fler bibliotek i kommunen
- Kommunen ska erbjuda alla nyanlända barn och unga att delta i fritids- och kulturaktiviteter
- Öppna minst en fritidsbank där det går att låna utrustning för att utöva aktiviteter
- Öppna en kulturbank i kommunen där det går att låna exempelvis spel och instrument
- Rikta särskilda resurser till tjejers och kvinnors idrottande
- Erbjud lokaler för kommuninvånare att producera kultur
- Kommunen ska arrangera fler gratis kulturevenemang

Bostad och stadsutveckling

Lerum är en kommun som består av flera olika orter med olika förutsättningar och utmaningar. I kommunen bor personer både i tätort och på landsbygd. Vissa har nära till service och kollektivtrafik och andra har närmare till naturen. Kommunen måste ta hänsyn till hela kommunens perspektiv i all utveckling.

Lerums kommun har en övervägande andel villor och radhus men få lägenheter och av dessa är väldigt få hyresrätter. Detta gör att ungdomar, äldre, nyanlända, vuxna som separerar eller får ändrade livsvillkor och personer i allmänhet som vill bo i en hyresrätt får svårt att hitta ett boende i kommunen. Dessutom gynnar nuvarande bostadsbyggande kapitalstarka individer och Lerum blir därmed segregerat. Vi vill se ett blandat byggande när nya områden planeras.

Vänsterpartiet vill prioritera bostadsbyggande utefter kollektivtrafikstråk, utveckla våra centrum i tätorterna samt bygga fler hyresrätter. Invånare med olika sociala och ekonomiska förutsättningar ska kunna bo och leva sida vid sida i vår kommun. Nybyggnation och renoveringar ska planeras med hänsyn till sociala och miljömässiga aspekter.

Kommunen har många sjöar och vattendrag vilket gynnar rik natur. Alla ska ha tillgång till våra gemensamma sjöar och vattendrag genom att kommunen slår vakt om strandskyddet. Vatten innebär också en risk vilket gör att all byggnation måste planeras med hänsyn till risk för översvämningar, 100 års regn och ras.

Vänsterpartiet är positiva till att företag etablerar sig i kommunen men det ska ske under tydliga och hållbara former. Mark som upplåts till industri måste planeras långsiktigt och med stor hänsyn till miljö, klimat och människors livsmiljö. Infrastruktur ska byggas ut där det är motiverat, men aldrig på bekostnad av värdefull natur eller boendes trygghet. Vänsterpartiet motsätter sig exploatering som riskerar att orsaka allvarliga ingrepp i naturmiljön och försämra livskvaliteten för närboende. Utveckling får inte ske till vilket pris som helst. Den måste vara hållbar, demokratisk förankrad och långsiktigt ansvarsfull.

Vänsterpartiet Lerum arbetar för att:

- Bygga fler hyresrätter i alla kommundelar
- Bygga radhus som är hyresrätter
- Det kommunägda bostadsbolaget Förbos vinster ska återinvesteras i nybyggnation och befintliga bostäder
- Kommunen ska uppdra till Förbo att arbeta aktivt med lägre hyror i nyproduktion
- Kommunen ska uppdra till Förbo att bygga hyresrätter i Lerums kommun
- Inga kommunala hyresrätter ska göras om till bostadsrätter
- All byggnation sker med hänsyn till miljö och klimat
- Solceller ska vara grundkrav vid nybyggnation av flerfamiljsbostäder
- Prioritera bostadsbyggande där det finns kollektivtrafik
- Kommunen ska säkerställa att det finns stöd och boende för våldsutsatta såväl som för socialt utsatta, med möjlighet till eget boende
- Kommunen ska säkerställa att det finns långsiktigt boende för nyanlända
- Ingen ska behöva bli hemlös i kommunen

- Säkerställa att alla har tillgång till våra gemensamma sjöar och vattendrag genom att slå vakt om strandskyddet
- Freda jordbruksmark från exploatering
- Ta hänsyn till risken för ras, skred, översvämningar och 100 års regn i all stadsutveckling
- Stärka tillgänglighetsperspektivet i all stadsutveckling
- Fler träd och grönområden ska anläggas i stadsutvecklingsprojekt
- Anlägga fler säkra gång- och cykelbanor i alla kommunalder

Miljö och klimat

Vi befinner oss i ett klimatnödläge. Utsläppen fortsätter att driva upp temperaturen, extremvädret blir allt vanligare och ekosystem pressas till bristningsgränsen. Det här är inte ett framtida hot, det är en kris som pågår här och nu. Att inte agera kraftfullt nu är ett politiskt val. Vänsterpartiet väljer att agera.

Sverige missar samtliga nationella klimatmål och EU:s klimatmål. Klimatkrisen är akut och vi måste snabbt få ned utsläppen. Det finns en stark rörelse och folklig opinion för att göra det och skapa ett långsiktigt hållbart samhälle. Lerums kommun ska stimulera och bidra till omställningen till ett hållbart samhälle. Det ska vara enkelt att göra klimatsmarta val i vardagen, och kostnaderna ska inte vältras över på vanliga hushåll.

Lerums kommun ska ta ett aktivt ledarskap i omställningen. Vänsterpartiet vill ställa om energisystemet, minska utsläppen från transporter och byggande, och samtidigt stärka naturen och den biologiska mångfalden. Det kräver investeringar, politisk vilja och tydliga prioriteringar.

Energiproduktionen måste bli lokal, förnyelsebar och demokratisk. Vänsterpartiet vill kraftigt bygga ut sol och vindkraft, där kommunen går före genom att använda sina egna fastigheter och sin egen mark. Samtidigt ska hushåll och företag ges bättre möjligheter att själva producera och dela energi.

Transporterna är en av de största utsläppskällorna. Därför måste kollektivtrafiken byggas ut, bli billigare och mer tillgänglig. Fler ska kunna välja bort bilen.

Klimatomställningen handlar också om att skydda det som redan finns. Våra skogar, sjöar och våtmarker är avgörande för klimatet och den biologiska mångfalden. De ska bevaras och brukas hållbart. Stöd för hotade arter, växter och djur måste intensifieras.

Vi behöver också ställa om hur vi producerar och konsumerar. Det gäller allt från byggande till livsmedel. Kommunen ska använda sin kraft för att driva på utvecklingen mot hållbara material, minskade utsläpp och mer ekologisk och närproducerad mat.

Klimatkrisen kräver handling här och nu. Lerum ska vara en del av lösningen.

Vänsterpartiet Lerum arbetar för att:

- Införa gratis kollektivtrafik för alla kommuninvånare, året om och dygnet runt, till och med 20 års ålder
- Förbättra kollektivtrafiken mellan de olika kommundelarna
- Kollektivtrafiken görs attraktivare så fler väljer den framför bilen för resor såväl inom som utom kommunen. Snabblinjer ska behållas där tågtrafik inte går, samt att anslutande busslinjer till tågstationerna utvecklas.
- Bygga mer laddstolpar i kommunen
- Lerum Energi ska investera mer i lokalt producerad hållbar el och värme
- Kommunen ska sätta upp solceller på alla kommunala fastigheter.
- Kommunen ska underlätta och verka för att fastighetsägare sätter upp solceller
- Upplåta lämplig mark till vindkraftverk
- Alla fordon som används i kommunal verksamhet ska drivas med förnyelsebar energi
- Sänka utsläppen från nybyggnation

- Värna om strandskyddet och öka tillsynsarbetet vid kommunens sjöar och vattendrag
- Våtmarker ska bevaras och utvecklas
- Kommunen ska verka för mer hållbart jordbruk bl.a. genom att erbjuda närproducerad, ekologisk och säsongsanpassad mat i kommunala verksamheter
- Kommunen ska verka för att Västra stambanans utbyggnad prioriteras
- Naturnära skogsbruk bedrivs i kommunala skogar – inga kalhyggen
- Grenar och toppar samt gallringsvirke från kommunens skogar används i kommunens värmeverk.
- Kommunen ska stötta bildandet av energigemenskaper, så hushåll, företag eller organisationer tillsammans kan producera, dela, lagra och använda energi lokalt
- Stimulera teknikutveckling och forskning för att lokalt kunna lagra energi
- Minska spridningen av mikroplaster i mark och vatten

Personal

Personalen är kommunens viktigaste resurs. Ändå ser vi idag hur personalen pressas allt hårdare, med ökande sjukskrivningar, hög personalomsättning och växande svårigheter att rekrytera. Det är ett politiskt misslyckande.

Lerum har bland de högsta sjuktalen i Göteborgsregionen, särskilt inom vård och omsorg. Det är ett tydligt tecken på att arbetsvillkoren brister. När personal slits ut drabbar det inte bara den enskilde, det drabbar kollegor, brukare och kvaliteten i hela välfärden.

Vänsterpartiet vill vända utvecklingen. Vi vill göra Lerum till en arbetsgivare som människor söker sig till och stannar kvar hos. Det kräver bättre arbetsmiljö, rimlig arbetsbelastning och trygga anställningar. Heltid ska vara norm och tillsvidareanställning standard.

Goda arbetsvillkor är en långsiktig investering. Fler kollegor, stabil bemanning och bättre scheman minskar sjukskrivningarna, ökar kvaliteten och gör verksamheterna mer hållbara. Därför måste resurserna till välfärden öka kraftigt.

Särskilt inom skola, förskola och omsorg är behovet av kontinuitet avgörande. Idag tvingas verksamheter förlita sig på timvikarier och övertid, vilket skapar otrygghet för personal, elever, brukare och anhöriga. Det vill vi ändra på genom att bygga upp en stabil bemanning och en fungerande vikarieorganisation med utbildad personal. Genom att inrätta en central vikariepool med tillsvidareanställd personal kan kommunen säkerställa bättre planering, ökad trygghet och högre kvalitet i verksamheterna.

Vi vill också ta steg mot ett mer hållbart arbetsliv genom att korta arbetstiden med bibehållen lön, med start i de mest belastade verksamheterna. Samtidigt ska lönerna höjas för de som tjänar minst, och osakliga löneskillnader mellan kvinnor och män ska uttraderas.

Att investera i personalen handlar också om kompetens och utveckling. Fler anställda ska få möjlighet till utbildning och vidareutveckling inom kommunen. Vi vill minska beroendet av konsulter och istället bygga upp egen kompetens.

En stark välfärd kräver trygga och erfarna medarbetare. Därför vill vi stoppa privatiseringar och ta tillbaka verksamheter i kommunal regi, där arbetsvillkor och kvalitet kan säkras långsiktigt.

För Vänsterpartiet är det enkelt: bättre villkor för personalen är bättre välfärd för alla.

Vänsterpartiet arbetar för att:

- Öka antalet anställda inom alla välfärdsområden
- Tillsvidareanställningar ska vara norm och användningen av visstidsanställningar ska minimeras
- Införa kortare arbetstid med bibehållen lön i kommunala verksamheter. Arbetsplatser med höga sjuktal och där möjligheterna att arbeta hemifrån är begränsade ska prioriteras.
- Göra låglönesatsningar för att höja lönen för de yrkesgrupper och anställda som har lägst lön
- Utradera löneskillnader baserat på kön
- Kommunalisera välfärdsverksamheter och motarbeta privatiseringar

- Införa ett erbjudande om nedtrappning av arbetstiden för medarbetare som närmar sig pensionsåldern enligt 80-90-100-modellen
- Kommunen ska ha en hållbar arbetsmiljö där det finns en balans mellan krav som ställs på de anställda och de resurser som finns
-
- Stärka de fackliga organisationernas inflytande på kommunens arbetsplatser
- Ersätta kommunalt anställda för karensavdrag
- Alla yrkesgrupper i kommunen som behöver särskilda arbetskläder och arbetsskor ska få det
- Införa pilotprojekt med anonyma rekryteringsprocesser i några kommunala verksamheter
- Följa de fackliga organisationernas krav på schemaläggning inom stöd och omsorg
- Minska antalet anställda per chef för att säkerställa att chefer har möjlighet att ta ansvar för sina medarbetares arbetsmiljö
- Kommunen ska satsa på att möjliggöra för nyanlända att komma in i arbete inom kommunal verksamhet genom praktikplatser med handledning
- Kommunen ska erbjuda gratis utbildning i svenska för både befintlig och nyrekryterad personal under betald arbetstid
- Återta lokalvården i kommunal regi
- Inrätta en central vikariepool inom kommunens verksamheter att omfattas i första hand ska omfatta skola, förskola och vård- och omsorg
- Gratis mensskydd ska finnas på kommunens samtliga arbetsplatser
- Friskvårdsbidraget ska höjas
- Minska användandet av konsulter för att säkerställa att kompetens som behövs för kommunen rekryteras och behålls i kommunen

Inköp, upphandling, näringsliv, företagande och turism

Näringslivet spelar en viktig roll i Lerums utveckling men ska utvecklas på samhällets villkor, inte tvärtom. Företagande ska bidra till fler jobb, minskade klyftor och en hållbar framtid. Det offentliga har ett ansvar att styra utvecklingen i den riktningen. För Vänsterpartiet är det självklart att företagande ska ske på schyssta villkor, med respekt för människor, miljö och lokalsamhället. Kommunen ska inte vara en passiv aktör, utan aktivt styra utvecklingen genom tydliga krav och medvetna prioriteringar.

Besöksnäringen är särskilt viktig, inte minst för unga som tar sina första steg in på arbetsmarknaden. Lerum har stora tillgångar i form av natur, friluftsliv och attraktiva miljöer. Dessa värden ska utvecklas varsamt och långsiktigt.

Vänsterpartiet vill se en aktiv näringspolitik där kommunen ställer tydliga krav och tar ansvar. Företag som bidrar till klimatomställning, schyssta arbetsvillkor och lokal utveckling ska gynnas. Offentliga upphandlingar ska användas som ett politiskt verktyg för att driva på rätt utveckling. Skattepengar ska aldrig gå till företag som dumpar löner, kringgår arbetsrätt eller fuskar med skatten. Krav på kollektivavtal, goda arbetsvillkor och miljöhänsyn ska vara en självklar utgångspunkt i varje upphandling. Dagens upphandlingssystem gynnar ofta stora aktörer på bekostnad av mindre och lokala företag. Det vill vi ändra på. Genom att dela upp upphandlingar, förenkla processer och arbeta mer strategiskt kan fler lokala företag delta. Kommunens inköp ska stärka det lokala näringslivet och bidra till jobb i Lerum.

Vänsterpartiet vill ta tillvara den kompetens som finns i hela kommunen. Fler ska få möjlighet att starta företag, och hinder för nyanlända att etablera sig ska brytas. Ett starkt lokalt näringsliv bygger på att fler inkluderas.

Näringslivet måste bidra till omställningen. Lokala, hållbara verksamheter som ekologiskt jordbruk, cirkulära affärsmodeller och klimatsmarta tjänster ska prioriteras. Kommunens inköp ska gå före i omställningen genom att ställa skarpa miljö- och klimatkrav och öka andelen återbruk.

Vänsterpartiet arbetar för att:

- Stötta små företag att kunna delta i upphandlingsprocesser
- Värna om besöksnäringen i kommunen
- Värna om kommunens kulturarv och naturområden för rekreation
- Gynna små ekologiska jordbruk i kommunen
- Kommunen ska erbjuda stöd för att starta upp nya lokala företag med särskilda satsningar för att överbrygga hinder för nyanlända
- Kommunen ska ta tillvara kompetens hos invånare med utländsk bakgrund och verka för att lokala näringslivet deltar i detta arbete.
- Vid etablering av industrimark ska stor hänsyn tas till natur och miljö samt människors boende
- Ställa krav på arbetsvillkor motsvarande fullvärdiga svenska kollektivavtal och meddelarfrihet vid samtliga upphandlingar

- Säkerställa att kommunen arbetar för att utesluta företag vid brott mot arbetsrätt och skattefusk
- Alla krav vid upphandling även ska gälla underleverantörer
- Alla upphandlingar ska vara socialt och ekologiskt hållbara
- Alla upphandlingar ska genomföras med skarpa miljö- och klimatkrav inklusive transporter
- Ställa krav på att leverantörer ska kunna bevisa att de inte producerar varor på ockuperade områden i strid mot folkrätt.
- Djurskyddskraven i upphandlingar höjs med målet att minst 90 procent av de animaliska produkter kommunen upphandlar ska vara KRAV-märkta
- Prioritera återbruk och andrahandsvaror i fler inköp